

Sygn. akt I CSK 1783/22

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa P. W. i A. W.
przeciwko P. [...] S.A. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 maja 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 czerwca 2021 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od każdego z powodów na rzecz pozwanego po 2700
(dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powodowie P. W. i A. W. wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 czerwca 2021 r., I ACa [...] , opartą na podstawie naruszenia art. 130 § 2 k.p.c. przez niewłaściwe zastosowanie wobec wyłączenia jego stosowania przez art. 112 ust. 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, art. 130² § 2 k.p.c. przez niezastosowanie. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołali się na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wątpliwości te odnosząc do wykładni wyżej wymienionych przepisów. Powołali się ponadto na oczywistą zasadność skargi, wskazując na

oczywistą sprzeczność przepisów przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia z art. 112 ust. 3 u.k.s.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wykładnia przytoczonych w skardze kasacyjnej przepisów była wielokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego.

Zgodnie z art. 112 ust. 2 i 3 u.k.s.c., jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma wniesionego przez adwokata lub radcę prawnego został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia, a gdy postanowienie zostało wydane na posiedzeniu jawnym - od dnia jego ogłoszenia. Jednocześnie przyjmuje się, że art. 112 ust. 3 u.k.s.c. zawiera regulację szczególną, wyłączającą możliwość wdrożenia postępowania naprawczego określonego w art. 130 § 1 k.p.c. Doręczenie adwokatowi orzeczenia sądu odmawiającego zwolnienia od kosztów sądowych jest zdarzeniem aktualizującym jego obowiązek samodzielnego

obliczenia i uiszczenia należnej opłaty w terminie wynikającym z art. 112 ust. 3 u.k.s.c. Konsekwencją niedopełnienia tego obowiązku w terminie jest odrzucenie wniesionego środka zaskarżenia (por. uchwałę SN z 16.listopada 2012 r., III CZP 56/12, OSNC 2013, nr 6, poz. 70; postanowienia SN z dnia 22.września 2011 r., V CZ 67/11; z dnia 1 czerwca 2011 r., II CZ 19/11; z dnia 16.kwietnia 2014 r., V CZ 21/14; z dnia 4 lipca 2014 r., II CZ 24/14; z dnia 28 stycznia 2016 r., I CZ 108/15, wszystkie niepublikowane, dostępne w informatorach internetowych).

Zgodnie z również utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, przepis ten stosuje się nie tylko wtedy, gdy strona nie została w ogóle zwolniona od kosztów sądowych, lecz także wtedy, gdy została zwolniona od tych kosztów tylko w części (por.m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2011 r., III CZ 70/10, niepubl., z dnia 3 lutego 2012 r., I CZ 172/11, OSNC-ZD 2013, nr C, poz. 47, z dnia 17 kwietnia 2013 r., V CZ 135/12, niepubl., z dnia 28 sierpnia 2013 r., V CZ 36/13, niepubl., z dnia 23 października 2013 r., IV CZ 69/13, niepubl. i z dnia 3 marca 2016 r., II CZ 121/15, niepubl.; uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2017 r., III CZP 82/17 – zasada prawna, OSNC 2017, nr 7-8, poz. 75; postanowienia z dnia 10.05.2019 r., IV CZ 15/19, niepubl. i z dnia 8 listopada 2019 r., V CZ 75/19, niepubl.)).

Podkreślić należy, że bieg terminu, o którym mowa, rozpoczyna się od doręczenia postanowienia w przedmiocie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, a nie od doręczenia zarządzenia o zwrocie pozwu. Postanowienie o częściowym zwolnieniu każdego z powodów od opłaty ponad 1000 zł wydano 3 września 2019 r., a doręczono odpis pełnomocnikowi w dniu 12 września 2019 r. Do dnia 11 października 2019 r., w którym wydano zarządzenie o zwrocie pozwu opłata nie została uiszczona. Zarządzenie to nie zostało zaskarżone, a dalsze czynności w sprawie, w tym uiszczenie całej opłaty stosunkowej w dniu 29 października 2019 r. nie zniweczyły skutków braku opłaty w terminie.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie dostarczyło argumentów do rozważania zmiany dotychczasowej utrwalonej wykładni przepisów powołanych w podstawie skargi.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.,
a o kosztach postępowania kasacyjnego – na podstawie art. 98 k.p.c.

a.s.